

Καπνίζοντα και αχνίζοντα, τα ερείπια τής Ελλάδος πού ακόμη προσπαθεί να συγκροτηθεί σε κρατική οντότητα, μετά από πολλών ετών σφαγές, συγκρούσεις, αιχμαλωσίες, μετακινήσεις πληθυσμών από τον απελευθερωτικό αγώνα, τού 1821 και την μακρά δουλεία, αξιώνεται, από την Θεία Πρόνοια και την ορθή κρίση των συνέδρων στην Τροιζήνα, την εποχή των Μοναρχών και Βασιλέων, να αποκτήσει Κυβερνήτη, όχι Βασιλέα.

Όταν η σιδηρά Ιερά Συμμαχία, καθήλωνε τούς Λαούς τής Ευρώπης, καθώς και τα αναδυόμενα λαϊκά κινήματα, η μικρή Ελλάς, ίδρυε το Πανελλήνιον, Τράπεζα, Ορφανοτροφεία, Αρχαιολογικό Μουσείο κ.λ.π. (Βλ. Βιογραφικό). Ο Κυβερνήτης ολιγαρκής, άμισθος, διέθεσε όλη του την περιουσία, στο Νέο Ελληνικό Κράτος και ζούσε ως απλός, σεμνός, καθημερινός πολίτης, ευσεβής και θρησκευόμενος, παγκοσμίος και πανευρωπαϊκής αξίας πολιτικός, ομοτράπεζος και συναποφασίζων τις τύχες, όχι μόνο περί τού Νέου Ελληνικού Κράτους, ένας διακεκριμένος συνειδητός Έλληνας, πού η Θεία Πρόνοια, χάρισε στην ματοβαμένη πατρίδα, για να την οδηγήσει με ασφαλή βήματα στο μέλλον. Ένα όμως προδοτικό, εγχειρίδιο, διέκοψε την πορεία αυτή, διότι εμόλυνε καθημερινά, τα λαμπρά επιτεύγματα, η Άτη, ακόμη μία φορά, μέχρι πού, δύο Έλληνες, κινούμενοι από ξένα συμφέροντα, βύθισαν την μικρή Ελληνική Κοινωνία, στην εσχάτη απόγνωση με την δολοφονία του, μάλιστα έξω από τον Ναό τού Αγ. Σπυρίδωνα στο Ναύπλιο, αναγκάζοντας γηγαιούς δοξασμένους, Έλληνες αγωνιστές, να περιφέρονται, στις εν παρακμή ευρωπαϊκές αυλές, προσφέροντας, ως ε-παιน์, ένα, σε αδόκιμους πρίγκηπες αιματοβαμμένο ακόμη στέμμα, με ικεσίες ανάξιες των θυσιών, γενιών Ελλήνων. Ένα σκοτεινό νέφος, κάθησε επάνω, στο νεοσύστατο, μικρό κράτος των Ελλήνων, με τα ασαφή ακόμα όρια και σύνορά του, ενώ οι Διοικητικές Περιφέρειες πού ο Κυβερνήτης, με την Κεντρική Γραμματεία χώρισε την χώρα, άρχισαν να αποστέλλουν στην Κεντρική Διοίκηση, αναφορές συμπαράστασης και συμπαράταξης, κατά των υποκινουμένων παραχωσιών.

Οι αναφορές αυτές, τής επαρχιακής, περιφερειακής κοινωνίας, εκτός των πολιτικών μηνυμάτων, περιέχουν πλήθος πληροφοριών και αποτελούν ασφαλή τράπεζα ιστορικών δεδομένων, λόγω και τής σχετικής ελλείψεως εγκύρων στοιχείων, από τούς τότε Δήμους. Ένας ποταμός, λοιπόν αναφορών και δηλώσεων συμπαράστασης, προς την Αρχή, τού εξοχότατου Κυβερνήτη Ελλάδος, πού όμως τώρα, είναι ο αδελφός του Αυγουστίνος, ομολογημένα ολίγος ως διαχειριστής τέτοιας κρίσης, μεταξύ των οποίων η Επαρχία Μενδενίτζης - Τουρκοχωρίου, πού εθεωρείτο δικαίως καιρίας σημασίας, λόγω των αγώνων, μαχών, πολεμικών ανδρών, προσφοράς αίματος, αλλά και ως παραμεθόριος, μέχρι τού Σπερχειού.

Η Επαρχία αυτή, ευρίσκετο, εις τα όρια περίπου τής Τουρκοκρατίας, ως Έσσεδ Αμπάς ονομαζόμενη, από την ανατολική όχθη τού Κηφισού μέχρι την Σουβάλα και τον Σπερχειό, ακαθόριστα και με μεταβλητές, λόγω των μετακινήσεων, των πληθυσμών, κυρίως αγροτοποιμένων, από ποιμενικές εγκαταστάσεις, σε κώμες και κωμοπόλεις. (σε παλαιότερη δημοσίευσή μου, έχω αναφερθεί εκτενέστερα στα ονόματα, των συνέδρων, τής Συνεδρίασης τής Σουβάλας, στον Λαμιακό Τύπο).

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον όθεν παρουσιάζει, ο μικρός κατάλογος ονομάτων, των Προκρίτων Δημογερόντων, όπως τού Δραχμανίου Αυγέρη Αργυρίου, Σκουτέρης, Κολάρας, (αργότερα Γρίβας) Μοδίου - Σουλέμπεης Γιαμάκος, Μόσκοβος, Τουρκοχωρίου, Τρινιτζιότης, Σουβάλας, Γλουίνιστας- Ντερνιτζής, και πολλοί άλλοι υπό έρευνα, να ανήκουν, στους λεγόμενους από τότε Πίσω-Δήμους, όπως Μενδενίτζα-, Μώλος, Σκάρφεια,..... Νταλαρής, Καντζέλας, Μπαμπαλιούτας, Καλαμάρας κ.λ.π.

Ενδιαφέρον επίσης έχει, η παρουσία και τού αγωνιζόμενου κλήρου, μοναχών και ιερέων, πού προσέρχονταν, προμαχόντες πάντα και συναγωνίζονταν τότε, βάζοντας ...στο θυμιατό μπαρούτι για λιβάνι..., Παπαγεώργιος, Παπαστάθης, Παπα-Πολύμερος, Παπαδόπουλος, Παπακώστας.....

Η ΑΝΑΦΟΡΑ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΜΕΝΔΕΝΙΤΖΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΕΞΟΧΟΤΑΤΟΝ ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Εξοχότατε,

Συνελθόντες ως εις εν οι κάτοικοι τής Επαρχίας ταύτης ανέγνωσαν μετ' ακριβούς επιστάσις το εγκύκλιον έγγραφον το οποίον ο Διοικητής τής Επαρχίας μας, μάς εκκοινοποίησε. Δεν αγνοείτε οποία εστάθει η διαγωγή των κατοίκων τής επαρχίας ταύτης, αφ ης ώρας είδον τα εσωτερικά και εξωτερικά των πράγματα διευθυνόμενα από τοιούτον Κυβερνήτη. Δεν σάς λανθάνουν ότι οι ραδιουργία και οι σκευωρία δεν εμφώλευσαν ποτέ εις την επαρχίαν μας.

Φίλος τής ησυχίας και ευταξίας ο λαός τής Επαρχίας ταύτης δεν δύναται επιμή αποδοκμάζων τας των παραχωσιών κινήσεις, να εκφράση επισήμως την κατ'αυτών βαρείαν του αγανάκτησιν, και την εις την ενεστώσαν Κυβέρνησιν αφοσίωσιν.

Μένομεν δε με όλον το σέβας.

Εν Μενδενίτζη, τή 9 Αυγούστου 1831.

Οι ευπειθείς Δημογέροντες και Πρόκριτοι όλων των Κωμοπόλεων και χωρίων τής Επαρχίας Μενδενίτζης.

Α. Ιω Κλοτόπουλος, Η. Εγκολφόπουλος, Δ. Νταλαρής, Παπα-Ιωάννης, Α. Νταλαρόπουλος, Στ. Ακριδας, Γ. Τηρνιτζιότης, Ν. Κατζελόπουλος, Δ. Παπα-κώστας, Ν. Ανδριστόπουλος, Γ. Τράγκας, Φ. Καρατζιόλης, Παπα-γεώργιος οικονόμου, Δ.Σουβλής, Κ. Νικολόπουλος, Γ. Παπα-στάθης, Δ. Τζιπούρης, Δ. Γεωργίου, Δ. Ζαχαρόπουλος, Γ. Μπιλέσης, Θ. Παναγιωτάκης, Γ. Κολάρας, Κεραμι-

ΜΙΑ ΑΝΑΦΟΡΑ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΜΕΝΔΕΝΙΤΖΗΣ- ΤΟΥΡΚΟΧΩΡΙΟΥ Η ΔΟΛΟΦΟΝΙΑ ΤΟΥ ΚΥΒΕΡΝΗΤΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΙΩ. ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ

Γράφει ο Παν. Γεωρ. Δημάκης, Υπεύθυνος Ιστορικού Αρχείου Δήμου Αμφικλείας Ελατείας • Email: pgdimakis@gmail.com

Φωτό 1

Φωτό 3. Σφραγίδες Ελευθερίας. Επαρχία Μοντουνιτζής
κυκλικά ΔΗΜΟΓΕΡΟΝΤ. ΕΠΑΡΧ. ΜΟΝΤΟΝ ΖΣ Τ Ρ Χ. Εις το μέσον η Θεά Αθηνά ένοπλος περιβαλλόμενη με δύο κλάδους δάφνης και την γλαύκα.

Φωτό 5

Φωτό 6

δάς, Π. Παπαδόπουλος, Γ. Μπουρμπλάκης, Γ. Μπαμπαλιούτας, Γ. Πορπουλέας, Στ. Μπερτάνος, Γ. Ζαχαρόπουλος, Στ. Καλαμάρας, Δ. Δαδιότης, Γ. Τρινιτζιότης, Σ. Παπα-πολύμερος, Ζ. Αναστασίου, Γ. Μαδέρας, Ν. Νικόπου, Γ. Αβγέρης, Γερογιαννάκης, Μ. Ιωάννου, Γ. Σκουτέρης, Δ. Μέζας, Δ. Γιαμάκος, Κ. Κολάρας, Π. Μόσκοβος, Ν. Κεραμιδάς, Λ. Πούλης, Τ. Γιάννη, Ευ. Κορδονούρης, Γ. Καλατζής. (φωτό 2)

Ο Ιωάννης Καποδίστριας

Ο Ιωάννης Καποδίστριας, έκτο παιδί τού Αντ. Καποδίστρια και τής Διαμαντίνας Γονέμη γεννήθηκε το Φεβρουάριο τού 1776 στην Κέρκυρα. Οι Καποδίστρια εγκαταστάθηκαν εκεί το 1375 και εγγράφηκαν στην Χρυσή Βίβλο της το 1477 ενώ η μητέρα του ήταν κόρη τού κόμη Χριστόδουλου Γονέμη με καταγωγή από την Κύπρο. Στο τέλος τού 18ου αιώνα, σπουδάζει Ιατρική στο Πανεπιστήμιο, τής Πάντοβα όπου και συγκαταλέγεται, ανάμεσα στους σαράντα, επιφανέστερους απόφοιτους, τού Πανεπιστημίου της, μαζί με προσωπικότητες, όπως οι Γαλιλαίος και Κοπέρνικος. Ακολουθώντας την οικογενειακή πολιτική παράδοση με αφετηρία την συμμετοχή του, στην Διοίκηση τής Επτανήσου Πολιτείας διορίζεται το 1803 Γραμματέας τής Επικρατείας επί των Εξωτερικών, των Ναυτικών και τού Εμπορίου τής Επτανήσου Πολιτείας, από το 1804 έως το 1806 Επιθεωρητής τής Εκπαιδύσεως και το 1807 έκτακτος επίτροπος στην Λευκάδα.

Το 1804 τού απονέμεται από τον Τσάρο Αλέξανδρο Α' ο βαθμός τού Κολλεγιακού συμβούλου και το παράσημο τού Ιππότη τού τάγματος τής Αγίας Άννας. Το 1808, μετά την μετάβασή του στην Αγία Πετρούπολη, θα ακολουθήσουν διάφορες τοποθετήσεις στο διπλωματικό σώμα τής Ρωσίας, με αποκορύφωμα, την τοποθέτησή του, από το 1816 έως το 1822 στο αξίωμα, τού υπουργού Εξωτερικών τής Ρωσίας, μαζί με τον Κόμη Karl Nesselrode. Το 1814 ίδρυσε την Φιλόμουςο Εταιρεία τής Βιέννης « δια την αύξησιν και επίδοσιν των μαθησεων εις την Ευρώπη Ελλάδα, δια την έκδοσιν των κλασικών συγγραφέων και βοήθειαν πτωχών μαθητών, όσοι σπουδάζουσιν τας επιστήμας, και τέλος δια την ανακάλυψιν παντός είδους αρχαιοτήτων », καθώς και για βοήθεια ίδρυσης στο Πήλιο « ενός σχολείου τακτικού κατά μίμησιν των Ακαδημιών της Ευρώπης ». Συμμετείχε ως διπλωμάτης στο Συνέδριο τής Βιέννης πού αναδιάρταξε τα όρια των Ευρωπαϊκών Κρατών, ενώ το

Φωτό 2. Στο παράρτημα τής Γενικής Εφημερίδος τής Ελλάδος 21ης Σεπτεμβρίου 1831 τα ονόματα των Δημογερόντων Μενδενίτζης Τουρκοχωρίου.

Φωτό 4. Η Δολοφονία του Κυβερνήτη στο Ναύπλιο

1815 υπογράφει, εξ ονόματος τής Ρωσίας, την Συνθήκη Ειρήνης των Παρισίων, με την οποία τα Ιόνια Νησιά, γίνονται αυτόνομο Κρατίδιο, υπό την προστασία τής Βρετανικής Αυτοκρατορίας. Το 1822, λόγω διαφωνίας με τον Τσάρο Αλέξανδρο, για το Ελληνικό ζήτημα, αποσύρεται από το διπλωματικό σώμα και εγκαθίσταται, στην Ελβετία, όπου και θα παραμείνει έως το 1827, συμβάλλοντας καθοριστικά στην διαμόρφωση και στην ουδετερότητα τής Ελβετικής Συνομοσπονδίας και στην διαμόρφωση, τού Συντάγματος, ενισχύοντας παράλληλα τον Φιλελληνισμό, στην Ευρώπη και την οικονομική στήριξη, τού Αγώνα. Για την συνολική συνεισφορά του οι Ελβετοί, τού απένεμαν το δίπλωμα τού Επίτιμου Πολίτη, ένα καντόνι (Βω) και δύο πόλεις (Λωζάννη, Γενεύη).

Την άνοιξη τού 1827, στην Τροιζήνα, ο Ιωάννης Καποδίστριας, εκλέγεται ομόφωνα, Α' Κυβερνήτης τού νεοσύστατου ελληνικού κράτους, με πεπαιγμένη θητεία ενώ φτάνει στην Ελλάδα στις 18 Ιανουαρίου 1828. Δημιούργησε το «Πανελλήνιον», γνωμοδοτικό όργανο αποτελούμενο από 27 μέλη, ενώ την διακυβέρνηση ανέλαβε η Κεντρική Γραμματεία, χώρισε την χώρα σε διοικητικές περιφέρειες, δημιούργησε δικαστήρια θεσπίζοντας και κώδικα πολιτικής δικονομίας, κατέστηλε κατά το δυνατόν, την πειρατεία, αναδιοργάνωσε τις Ένοπλες Δυνάμεις και ίδρυσε την Στρατιωτική Σχολή Ευελπίδων, την Εθνική Χρηματιστική Τράπεζα, το Εθνικό Νομισματοκοπείο καθιερώνοντας ως εθνικό νόμισμα τον Φοίνικα, την Στατιστική Υπηρεσία, την Γεωργική Σχολή τής Τίρυνθας, κατασκεύασε νέα αλληλοδιδασκτικά σχολεία και το Ορφανοτροφείο τής Αίγινας, ναυπηγεία, ίδρυσε το πρώτο Αρχαιολογικό Μουσείο στην Αίγινα, εφάρμοσε την πρακτική τής Καραντίνας, σε κοινότητες πού πλήττονταν από μολυσματικές αρρώστιες (τύφος, ελονοσία, πανώλη κ.α.).

Κατά την θητεία του, υπογράφηκε το 1830, το Πρωτόκολλο τού Λονδίνου η πρώτη, διεθνής διπλωματική πράξη πού αναγνώριζε την Ελλάδα ως κυρίαρχο και ανεξάρτητο κράτος, με σύνορα την γραμμή νότια των ποταμών Αχελώου και Σπερχειού. Ο Ιωάννης Καποδίστριας δεν δέχθηκε μισθό, αρνήθηκε χρηματική αποζημίωση από τον Τσάρο και διέθεσε όλη του την περιουσία στο ελληνικό κράτος. Δολοφονήθηκε στις 9 Οκτωβρίου 1831 (27 Σεπτεμβρίου 1831 με το Ιουλιανό ημερολόγιο) από τους Μανιάτες Κωνσταντίνο και Γεώργιο Μαυρομιχάλη και ενταφιάσθηκε στην Μονή Πλατυτέρας στην Κέρκυρα (φωτό 5-6).